

**Latgales plānošanas reģiona Ilgtermiņa attīstības
stratēģija 25 gadiem**

**Latgales plānošanas reģiona Attīstības programma
2010.-2017.gadam**

**Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
Vides pārskata projekts**

KOPSAVILKUMS

Izpildītājs: SIA "Grupa93"

Rīga 2010

Vides pārskats sagatavots, balstoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta 3.daļas prasībām un saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” nosacījumiem.

Vides pārskatā izvērtēta divu Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu – Ilgtermiņa attīstības stratēģijas 25 gadiem un Attīstības programmas 2010. – 2017. gadam iespējamā ietekme uz vidi.

Stratēģija un Programma ir Latgales plānošanas reģiona stratēģiski nozīmīgs dokumenti, kas koncentrē reģiona resursus, pašvaldības un dažādu sabiedrības grupu (uzņēmēji, iestādes, nevalstiskais sektors, iedzīvotāji) darbības un investīcijas saskaņotai un mērķtiecīgai rīcībai, kas vērsta uz Latgales plānošanas reģiona attīstību.

Stratēģija ir plānota balstoties uz Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 prioritātēm „telpiskās attīstības perspektīva” nacionālo interešu teritorijas „Austrumu robeža” ietvaros. Reģiona raksturojuma kontekstā kā reģiona īpaša iezīme ir uzsvērtā nepārveidota vide un dabas vērtību kopums (ezeri, Daugavas ieleja, Rāznas nacionālais parks), kas ir atzīmēts kā reģiona nākotnes kapitāls. Tāpat atzīmēts, ka reģions ir bagāts ar mežiem - viens no svarīgiem dabas resursiem. Stratēģijas galvenais mērķis ir radīt ienākumus visiem Latgales reģiona iedzīvotājiem, kas sasniedzams attīstīt šādus stratēģiskos virzienus “prasmes”, “savienojamība”, “pārvaldība” un “efektīvi uzņēmumi”.

Programma ir Latgales reģiona piedāvājums nākamajam finansēšanas periodam 2014. –2020.g., lai ieviestu horizontālās darbības programmas līdztekus līdzšinējai nozaru plānošanas pieejai. Programma ietver 12 darbības programmas: “Fonds”, “Pārtika”, “Pierobeža” “Skola+”, “Daugavpils” “Pasākumi”, “Sociāli atbildīgā Latgale”, “Savienojumi”, “Attīstības centru tīkls”, “Ezeri”, “Novadu programma” un “Zaļā ekonomika”. Tā ir balstīta vietējās vajadzībās un sadarbībā starp reģiona institūcijām, privāto un nevalstisko sektoru. Latgales plānošanas reģiona Programma ievēro Latgales ilgtermiņa attīstības stratēģiju 2035 g., Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030.g. Posmā līdz 2013.gadam Programma ir pakārtota Vienotā stratēģiskā ietvardokumenta 2007. –2013.g. darbības programmām; aktīvi sekojot nākamā 2014. –2020.g. finansu perioda plānošanai nacionālā līmenī. Programma definē reģiona intereses.

SIVN Vides pārskata izstrādē izmantotās galvenās metodes ir:

- informācijas analīze – analizēti Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu materiāli, pieejamā vides informācija datu bāzēs, dažādos pārskatos, Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma dokumenti, tā Vides pārskata informācija, reģiona pašvaldību teritoriju plānojumi un cita pieejamā vides informācija, tostarp kartogrāfisko materiālu analīze;
- diskusijas darba grupās - Stratēģijas un Programmas projektu izstrādes gaitā ir notikuši 22 semināri, 2 publikās diskusijas, 40 intervijas, tajās regulāri piedaloties ekspertu darba grupas un reģiona iesaistīto pušu pārstāvjiem, kurās tika izteikti viedokļi arī par šo plānošanas dokumentu iespējamo ietekmi uz vidi vai būtiskajiem vides aspektiem.

Par attīstības plānošanas dokumentu sagaidāmo ietekmi uz vidi šajā pārskatā ir sniegts vispārīgs vērtējums, balstoties uz plānošanas dokumentos iekļautajām programmām, apakšprogrammām un pasākumiem, jo apakšprogrammu izvērsums pasākumu līmenī ir dažāds. Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu ieviešana kopumā atstās pozitīvu ietekmi uz reģiona attīstību, veicinās Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma 2006. – 2026.g. ieviešanu. Izvērtējot Stratēģijas un Programmas mērķus, stratēģiskos virzienus, attīstības programmā ietvertās apakšprogrammas un pasākumus, secināts, ka tie nav pretrunā ar starptautiskajiem un nacionālajiem vides aizsardzības mērķiem un prasībām.

Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā identificēts, ka ietekme uz vidi ir iespējama Stratēģijas ieviešanas Programmas darbības programmu "Attīstības centru tīkls", "Daugavpils", "Savienojumi". "Latgale ID", "Zaļā ekonomika", "Pārtika" un "Ezeri" īstenošanas gadījumā. Šajā nodaļā turpmāk aprakstīts ietekmes un vidi novērtējums saistībā ar iepriekšminēto apakšprogrammu ieviešanu.

Programmā plānotās aktivitātes nav definētas līdz konkrētu risinājumu līmenim, tajās nav paredzētas alternatīvas to ieviešanai. Tādēļ vides pārskatā nebija iespējams izvērtēt ietekmju būtiskumu un alternatīvos risinājumus. Plānošanas dokumentos ietvertā informācija šobrīd liecina par to, ka plānošanas dokumentu ieviešanai var nebūt būtiska ietekme uz vidi.

Galvenās pozitīvas ilgtermiņa ietekmes uz vidi ir saistītas ar ezeru un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iesaisti reģiona izaugsmē, tūrisma infrastruktūras attīstību dabas teritorijās un to pieejamības palielināšanu, vides kvalitātes uzlabošanu pilsētās, atbilstoši vides aizsardzības prasībām sakārtojot degradētās un piesārņotās ražošanas teritorijas, veicot pasākumus negatīvo ietekmju samazināšanai un ieviešot jaunas mūsdienīgas tehnoloģijas, ilgtermiņā ūdeņu, īpaši ezeru kvalitātes uzlabošanu, ko radīs bioloģiskās lauksaimniecības saimniekošanas metožu ieviešana, izklidētā piesārņojuma samazināšanās no lauksaimniecības zemēm, tūrisma infrastruktūras izveide un sakārtošana pie ezeriem.

Iespējamās negatīvās ietekmes ir lokālas atsevišķu plānoto pasākumu īstenošanas vietās vai to tiešā tuvumā, kur var pieaugt slodze uz apkārtējo vidi, piemēram, izbūvējot vai rekonstrējot autoceļus, to tuvumā var pasliktināties gaisa kvalitāte, pieaugt trokšņu līmeņi, nelielās platībās var tikt iznīcināti aizsargājami biotopi, attīstot tūrisma infrastruktūru, lokāli var pasliktināties ūdens kvalitāte.

Vides pārskata izstrādes laikā nav identificētas iespējamās būtiskas pārrobežu ietekmes, kuras rastos Latgales attīstības plānošanas dokumentu ieviešanas laikā.

Attīstības plānošanas dokumentu ieviešanas procesā, izstrādājot konkrētus risinājumus, ir jāievēro vides aizsardzības jomas normatīvo aktu prasības, ja nepieciešams, jāveic sākotnējais IVN, ietekmes uz vidi novērtējums, kura ietvaros tiks un jāparedz pasākumi iespējamo būtisko ietekmju novēršanai, piemērojot videi draudzīgākos risinājumus.

Plānošanas dokumentu ieviešanas gaitā plānots sekot līdzi to ieviešanas gaitai, īstenoto pasākumu rezultātiem un efektivitātei. Attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringam informāciju plānots iegūt no valsts Vides monitoringa programmas, kas

aptver Latgales plānošanas reģiona teritoriju, kā arī no Stratēģijā un Programmā plānoto pasākumu monitoringa.

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana ir plānota no 2010. gada 08. oktobra līdz 16. novembrim, sabiedriskās apspriešanas sanāksmes notiks 2010.gada 3.novembrī Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 95, Rēzeknes novada domes lielajā zālē plkst. 10.00 un Daugavpilī, Dobeles ielā 30, Daugavpils novada kultūras centrā plkst.15.00.

Interesenti ar dokumentiem var iepazīties Latgales plānošanas reģiona mājas lapā www.latgale.lv, sadaļā Latgales plānošanas reģions, sabiedriskās apspriedes un mājas lapā www.latgalesstrategija.lv.

Rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par vides pārskata projektu varēs iesniegt līdz 2010.gada 16.novembrim SIA „Grupa 93” vides speciālistei Maritai Nikmane, Kr.Barona ielā 3-4, Rīgā, tālrunis 67217043, vai uz e-pastu: marita@grupa93.lv